

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
« ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ »

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	Всі спеціальності ННІ ЕУПІТ (крім 081 Право)
Тип і назва освітньої програми	Вибіркова факультетська навчальна дисципліна.
Курс, семестр	3 курс, 2 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: <i>Денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. самостійна робота – 80 год. <i>Заочна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 4 год., практичних занять – 2 год. самостійна робота – 114 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Викладачі: Коломієць Павло , д.ю.н., доцент, професор кафедри підприємництва і права Контакти: ауд. 482а (навчальний корпус 4)  pavlo.kolomiets@pdau.edu.ua сторінки викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kolomiyec-pavlo-vitaliyovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 9. Здатність дотримуватися загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах. ЗК 18. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.
Результати навчання	РН 9. Демонструвати уміння діяти соціально, відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Навчальна дисципліна передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: комунікативні (комунікабельність, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, проведення презентації, робота в команді, зворотний зв'язок); когнітивні та інформаційні (логіка, бажання навчатися, критичне мислення, самоорганізація); креативні (генерація нових ідей та інноваційних рішень); безконфліктність (вміння врегульовувати суперечності між членами команди або зацікавленими сторонами в процесі реалізації проєктів); лідерство (розвиток навичок управління командою, мотивації співробітників та прийняття рішень).

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувача вищої освіти високого рівня податкової культури на основі засвоєння концептуальних питань правового забезпечення податкової безпеки України, можливих ризиків нормотворчості у сфері правового забезпечення податкової безпеки України, проблематики реалізації національних інтересів України у сфері оподаткування крізь призму загроз податковій безпеці.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Історія європейського інтеграційного процесу.

Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу.

Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Вільне пересування осіб в Європейському Союзі.

Тема 4. Інституції Європейського Союзу.

Тема 5. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи.

Тема 6. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу.

Тема 7. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.

Тема 8. Аграрне право Європейського Союзу.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда; **практичні методи:** вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, підготовка рефератів/презентацій; **методи формування пізнавальних інтересів:** створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; **методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:** роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження; **інтерактивні методи:** дискусії, диспути; рольові і ділові ігри; **комп'ютерні і мультимедійні методи:** використання мультимедійних презентацій; **методи усного контролю:** усне опитування (фронтальне, індивідуальне, групове), бесіда; **методи письмового контролю:** контрольна робота; **методи самоконтролю:** самостійний пошук помилок; самоаналіз.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>). Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про

	<p>це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною;</p>
<p><i>- щодо академічної доброчесності</i></p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p><i>- щодо відвідування занять</i></p>	<p>У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.</p>
<p><i>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</i></p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p><i>- щодо оскарження результатів оцінювання</i></p>	<p>Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf , студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в</p>

процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів.

Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні:

1. Конституція України від 28.08.1996 року № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради. 1996. № 30.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Міжнародний документ від 27.06.2014. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Ст. 2125.
3. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 40.
4. 369. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 № 847-р. Офіційний вісник України. 2014. № 77. Ст. 2197.
5. 370. Про схвалення розроблених Міністерством фінансів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС у сфері оподаткування, митних питань та сприяння торгівлі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.04.2015 № 391-р. Офіційний вісник України. 2015. № 34. Ст. 1018.
6. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005. № 2709-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. N 32. ст. 422.
7. Закон України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991 р. № 1543-XII. Відомості Верховної Ради. 1991. № 46. ст. 612.
8. Закон України «Про дію міжнародних договорів на території України» від 10.12.91 р. № 1963-XII. Відомості Верховної Ради. 1992. №10. ст. 137.
9. Закон України «Про міжнародні договори України» від 22.12.93 р. № 3767-XII. Відомості Верховної Ради. 1994. № 10. ст. 45.
10. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1986. № 17. ст. 343.
11. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів від 23.08.1978. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 41. ст. 601.
12. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1999 р. № 4002-XII. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 11. ст. 66.

Основні:

1. Право Європейського Союзу: навч.-метод. посіб. для практич. занять та самостійної роботи / за ред. Х. Безруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2024. 173с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dd2614d1-5a09-43f1-833b-a4c992413fd1/content>
2. Право Європейського Союзу : академічний курс : підручник : 2-ге вид., доповнене і виправлене / В. І. Муравйов, Н. Б. Мушак, Ю. О. Волошин ; за ред. В. І. Муравйова. – Київ-Одеса : Фенікс, 2023. – 436 с. ISBN 978-966-928-699-4
3. Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В. О. Бажанов, О. О. Білик-Ромашенко, Т. В. Боднар, Е. М. Грамацький, І. А. Діковська, А. О. Кодинець, О. В. Кохановська, Р. А. Майданик, Л. В. Панова, Ю. Д. Притика, Л. І. Радченко, В. В. Цюра / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І. А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с. URL: <https://cutt.ly/ReTgSWXc>
4. Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с. URL: <https://cutt.ly/SeTgFwcj>

5. Міжнародне публічне та приватне право сучасності : навчально-методичний посібник / Ю. Ю. Акіменко, О. О.Белогубова, К. В. Мануїлова, П. П. Войтович, О. К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/bitstreams/d3433b25-3d4f-43ce-a73769f8c11cb3e0/download>

Допоміжні:

1. Cambridge Business English Dictionary. 3rd edition. Cambridge, 2020. 958 p.
2. Англійська мова в міжнародних документах з прав людини (English of law International Instruments on Human Rights): Навч. посіб./ За ред. проф І.І. Борисенко - Юрінком Інтер 2023
3. Kolomiets, Pavlo V. 2017. The Current State of Tax Administration in Ukraine: An Analytical Review of Terminology. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. Volume VIII, Winter, 8(30): 2448–2453.
4. Liubov M. Kasianenko, Pavlo V. Kolomiets, Oleh V. Popovych. 2021. The rule of law as a fundamental principle of the concept of legal regulation of tax security of Ukraine. *Estudios de Economía Aplicada*. Vol. 39 No. 6 (2021): Special Issue: Innovative Development and Economic Growth in the CIS Countries.
5. Liubov M. Kasianenko and Pavlo V. Kolomiets. The quality of Legal Education of Citizens as a Factor of the Tax Security of Ukraine. *Review of Economics and Finance*. Volume 20, Year 2022, P. 236–242.
6. Kolomiets, Pavlo et al. Reforming the Tax System of Ukraine in the Context of Globalization Challenges. *Theoretical and Practical Research in Economic Fields*, [S.l.], v. 16, n. 2, p. 460-470, June 2025. ISSN 2068-7710. Available at: <https://journals.aserspublishing.eu/tpref/article/view/8936>>. Date accessed: 01 Aug. 2025. doi: [https://doi.org/10.14505/tpref.v16.2\(34\).15](https://doi.org/10.14505/tpref.v16.2(34).15)

Інформаційні ресурси:

1. https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk – сайт Представництва Європейського Союзу в Україні;
2. <https://www.eur-lex.europa.eu/> – сайт законодавства Європейського Союзу;
3. <https://europa.eu> – сайт Європейського Союзу;
4. <https://www.commission.europa.eu/> – сайт Комісії Європейського Союзу;
5. https://www.eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_uk – сайт Комісії Європейського Союзу щодо солідарності з Україною;
6. https://www.european-union.europa.eu/contact-eu_uk – сайт Ради Європейського Союзу;
7. <https://www.curia.europa.eu/> – сайт Суду справедливості Європейського Союзу;
8. <https://www.europarl.europa.eu/portal/en> – сайт Парламенту Європейського Союзу;
9. <https://www.coe.int> – сайт Ради Європи;
10. <https://www.echr.coe.int> – сайт Європейського суду з прав людини;
11. <https://www.wto.org/> – сайт Всесвітньої організації торгівлі.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол № 19 від 13 січня 2026 року

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

для студентів денної форми здобуття освіти

	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти*					Разом по темі
	Розв'язання тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота			
			Письмове завдання	Презентація	Тези	
Тема 1. Історія європейського інтеграційного процесу.	2	5	4	-	-	11
Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу.	2	5	4			11
Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Вільне пересування осіб в Європейському Союзі.	2	5	4			11
Тема 4. Інституції Європейського Союзу.	2	5	4			11
Тема 5. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи.	2	5	4			11
Тема 6. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу.	2	5	4			11
Тема 7. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.	2	5	4			11
Тема 8. Аграрне право Європейського Союзу.	-	-	4			11
<i>За будь якою темою</i>	-	-	-	10		10
<i>За будь якою темою</i>	-	-	-		9	9
Разом	14	35	32	10	9	100

для студентів заочної форми здобуття освіти

	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти*			Разом по темі
	Розв'язання тестів	Виконання практичного завдання	Контрольна робота	
Тема 1. Історія європейського інтеграційного процесу.	-	-	64	36
Тема 2. Правова система Європейського Союзу. Джерела та принципи права Європейського Союзу.	-	-		-
Тема 3. Правовий статус людини та громадянина в Європейському Союзі. Вільне пересування осіб в Європейському Союзі.	16	20		-
Тема 4. Інституції Європейського Союзу.	-	-		-
Тема 5. Інтеграція України в Європейський Союз: правові основи.	-	-		-
Тема 6. Правові основи зовнішньополітичних відносин Європейського Союзу.	-	-		-
Тема 7. Вільний рух товарів в Європейському Союзі. Свобода руху капіталу.	-	-		-
Тема 8. Аграрне право Європейського Союзу.	-	-		-
Індивідуальне завдання. Контрольна робота	-	-		64
Разом	16	20	64	100

* Усі види робіт оцінюються по декільком темам

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом – залік.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-2	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-2 (по 0,2 балів за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2-3	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи (виконання письмового завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2-3	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи (підготовка презентації)

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-10	зміст презентації відповідає темі та результату навчання; наявність творчого підходу складання презентації; якісно підготовлена практична розробка, дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи і орфографічних вимог, наявності електронного (на носіїві) матеріалу презентації.
4-6	наявність незначних недоліків у відповідності теми презентації заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні.
0-3	наявність суттєвих недоліків або ж повній невідповідності теми презентації результату навчання, вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

Шкала та критерії оцінювання написання тез доповіді

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Тези підготовлені на актуальну тему з дисципліни та повністю демонструють засвоєні результати навчання, розроблені відповідно до вимог редакції, подані до друку та мають високий рівень оригінальності (більше 80%).
5-8	Тези підготовлені на актуальну тему з дисципліни, демонструють засвоєні результати навчання, розроблені відповідно до вимог редакції, проте потребують суттєвого доопрацювання
0-5	Тези виконані частково, не розкривають результати навчання за дисципліною, мають низький рівень оригінальності (менше 60%)

*Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи
для студентів заочної форми здобуття освіти*

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	1-15 балів	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкритий результат навчання.
	15-30 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь на теоретичні питання стилістично та граматично правильна, показує на відмінні знання та вміння, повністю демонструє засвоєний результат навчання
Максимальна кількість балів	30 балів	
Професійно-орієнтоване	1-15 балів	Кількісна обробка результатів виконана правильно, проте містить деякі технічні помилки та неточності. Розв'язок практичного завдання зведений лише до кінцевої відповіді без наведення послідовності розрахунків
	15-34 балів	Зроблено інтерпретацію результатів, яка містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Завдання виконано стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів
Максимальна кількість балів	34 бали	
Всього	64 балів	